

gereformeerd *appèl*

Geslacht/ongeslacht voor het koninkrijk

Wie de hand aan de ploeg slaat

En achterom blijft kijken

Is niet geschikt voor het koninkrijk van God. Luk 9 : 62

Wat betekenen deze woorden van onze Heiland als we nadenken over kerkelijke eenheid? Als we een appèl doen op gereformeerde kerken om eenheid in Christus te zoeken? Als je de woorden van de Heiland tot je laat doordringen, is het schrikken!

Zijn woorden komen hard aan. Alsof je op een keuring gaat en wacht op de uitslag van de test. Zou ik er doorkomen? Of krijg ik een 'nee' te horen?

Ongeslacht

Wat zijn de criteria waarmee Jezus oordeelt over onze geschiktheid? Wat maakt een mens ongeschikt voor het koninkrijk? Jezus zegt: wie achterom blijft kijken. Wie in het verleden blijft hangen. Wie dat verheerlijkt en tot norm maakt voor het heden. Wie het verleden van Gods volk en Christus' kerk romantiseert: wat hadden we het toen goed! Wat was er een saamhorigheid. Gods koninkrijk is iets van wat komt; iets van de toekomst. In het verleden blijven hangen vertraagt de komst van Zijn koninkrijk. En vervallen wij niet gemakkelijk in heimwee? Maken we het verleden niet gemakkelijk tot ideaal voor de toekomst? Achterom kijken. Zoals de vrouw van Lot omkeek naar de brandende stad, waar haar oude leven lag. Waar haar spullen in vlammen opgingen. Wat werd haar lot? Haar lichaam versteende tot een zoutpilaar. Ze kon geen stap meer verzetten. Ze was ongeschikt verklaard.

Waar je ook mank in kunt gaan is het stellen van verkeerde prioriteiten. Eerst wil ik... In het stukje vooraf aan vers 62 ontmoet Jezus iemand en roept hem tot navolging. Zijn reactie is: Laat me eerst afscheid nemen en mijn vader begraven. Wat een ereplicht! Toch reageert Jezus onverwachts met een prikkelend woord: Laat de doden hun doden begraven. Wat is het eerste en belangrijkste in het volgen van Jezus? Wat betekent voor de christelijke kerk dat zij de verkondiging van het koninkrijk draagt en uitdraagt? Licht daar haar eerste zorg?

Verkeerde verwachtingen maken je ook ongeschikt. Van te voren moet je goed beseffen, wat het betekent om Jezus te volgen. Als je dat doet vind je geen gespreid bedje. Iemand, die spontaan tegen Jezus zegt: Ik zal u volgen

waar u maar naar toe gaat, krijgt te horen: Bedenk, dat de Mensenzoon geen plek heeft om zich te ruste te leggen. Jezus volgen zal een voortdurende onrust met zich mee brengen. Als je je dat niet realiseert is het maar de vraag of je geschikt bent voor zijn koninkrijk. Is het niet om bang van te worden?

Geslacht?

Wat een zware eisen! Wie kan daar aan voldoen? Het betekent in elk geval, dat we persoonlijk en kerkelijk al onze dagelijkse bezigheden en keuzen aan God voorleggen. In een immer bewuste keus om Jezus na te volgen. Laten we bidden om moed. Moed om de nodige offers te brengen. Om los te laten wat de dynamiek van Gods koninkrijk vertraagt. Wat het werk van Jezus Christus om zijn kerk te vergaderen in de weg staat. Wat moet er veel van onszelf aan de kant, als we elkaar als gereformeerde kerken willen vinden. Veel zelfhandhaving. Veel op zichzelf goede gewoontes en regels zullen we om moeten buigen, relativeren of laten gaan om onze broeders en zusters te ontmoeten bij de bron Jezus Christus. Laten we bidden om moed, dat we consequent zijn. Dat we niet alleen met woorden de eenheid belijden, maar ook met de daad waarmaken. En in geloof en vertrouwen echt stappen zetten. Zo wordt Gods genade zichtbaar om ons heen. Laten we bidden dat om radicaliteit in het volgen van Jezus Christus. En Hem gehoorzamen.

Toekomst

Het koninkrijk van God is iets van de toekomst. Het ligt altijd voor je. In deze bedeling zul je geen moment treffen waarop je kunt rusten. Met het gevoel dat je er bent. Rusteloos trekt de stoet van de pelgrims voort. Gods kerkenwerk gaat voort. In onze navolging. In onze gehoorzaamheid. Nee, het is er niet van afhankelijk. Kerkelijke eenheid is een geschenk van de Heer van de kerk. Als breuken geheeld worden en je elkaar aan de tafel van Christus ontmoet, is dat een Godsgeschenk. Het kan niet zonder ons geloof. Zonder onze gehoorzaamheid.

Wie de hand aan de ploeg slaat...

Willen we als kerken Jezus volgen?

Terugkijken? Ja! Laten we leren van het verleden. Want in het verleden ligt de garantie voor de toekomst. Een hoopvolle toekomst. Jezus Christus is radicaal geweest. Consequent en gehoorzaam.

Hij heeft zich gegeven in dienst aan God. Tot in de dood.

Vooruitkijken! En kerkelijk rechte voren trekken, het oog gericht op de Leider van het geloof.

Hij staat garant dat er een grote Reünie komt, waarin we elkaar als broeders en zusters zullen aanschouwen, staande voor Gods aangezicht.

Ds. W.M. van Wijk, Deventer

Wie geldt de oproep tot eenheid?

Elk jaar krijgt het Gereformeerd Appèl van verschillende kanten de vraag voorgelegd waarom hun appèl zich uitsluitend richt op eenheid tussen CGK, NGK en GKv. Hoort de Hersteld Hervormde Kerk (HHK) er ook niet bij? En hoe zit het met de Gereformeerde Bond (GB) en de Gereformeerde Gemeenten (GG)? Anderen noemen kerken die zijn aangesloten bij het Contact Orgaan Gereformeerde Gezindte (COGG), zoals de Voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland (VGKN), of daar waarnemer zijn. Niet minder vaak wordt ons gevraagd waarom niet ook wordt gekeken naar evangelische gemeenten. Het aantal keren dat deze vragen worden gesteld neemt elk jaar toe. Waarom deze exclusieve houding van het Gereformeerd Appèl? Wellicht goed om bij deze vraag eens uitvoeriger stil te staan.

Ontstaan van het Gereformeerd Appèl

Het Gereformeerd Appèl is ontstaan in 1992. Individuele leden van de GKv, NGK en CGK, de drie kerkgenootschappen die op landelijk niveau samensprekingen voerden, zochten elkaar op en namen het initiatief tot het bijeenroepen van een landelijke gebedssamenkomst om eenheid. Gebed om geloofsherkenning en eenheid in belijden. Ook kerkelijke eenheid was een nadrukkelijk oogmerk van het Gereformeerd Appèl. Er werd een appèl gedaan op kerkleden om eenheid tot een zaak van intens gebed te maken. Een gedachte van exclusiviteit heeft daarbij nooit gespeeld. Maar het waren deze drie kleine kerken die qua ligging dicht bij elkaar stonden. Menselijkerwijs gesproken zou er tussen deze kerken binnen afzienbare tijd een vergaande vorm van eenheid mogelijk moeten zijn. Modellen of blauwdrukken voor eenheid werden door het Gereformeerd Appèl niet ontworpen. Dat was, en is, het werk van deputaten, kerkenraden en synodes die zich actief met samensprekingen bezighouden.

Bredere blik

Bezoekers van de landelijke gebedssamenkomsten en lezers van de Doorgeefbrief hebben al verschillende keren kunnen horen en lezen dat van exclusiviteit geen sprake is. Tijdens de landelijke gebedssamenkomst in 2007 trok ds. Minnema de kring breder dan NGK, CGK en GKv. In 2008 pleitte ds. van Houdt er voor om samensprekingen niet te beperken tot de kleine driehoek NGK, CGK en GKv, maar daarbij ook andere bevindelijk-Gereformeerden te betrekken, de Hersteld Hervormden voorop. Wijlen ds. J.H. Velema mediteerde in 2004 over

het geheim van echte eenheid aan de hand van 1 Kor. 1. Daarvan zei hij: "Echte eenheid is daar waar gelovigen in relatie staan met Jezus Christus. Christus is alles, heeft alles en geeft alles. Mensen, zondaren, die deze gemeenschap met Christus kennen en beleven kennen en herkennen elkaar. Tegen deze achtergrond kunnen, mogen en moeten we elkaar oproepen tot eenheid, opdat de buitenstaander ziet dat God Zijn Zoon niet tevergeefs op aarde heeft gezonden en dat het geloof in en de levensband met Hem een ongekende kracht heeft tot behoud en een geweldige stimulans is tot waarachtige eenheid". Zo trok ds. Velema de kring breder dan die van de driehoek CGK, GKv en NGK. Hij droomde, zo zei hij eens, van een Katholieke Gereformeerde Kerk, waarin de eenheid in Christus van harte beleden en beleefd zou worden.

Allemaal gereformeerden

In de zomer van 2008 werd door de EO een serie radio-programma's uitgezonden onder de titel 'Allemaal Gereformeerden'. Vertegenwoordigers van tien gereformeerde kerken vertelden over het ontstaan, bestaan en voortbestaan van 'hun' kerkgenootschap. Gevraagd werd naar het unieke van hun denominatie en hoe men aankeek tegen de verdeeldheid binnen het behoudende deel van de protestantse kerken in Nederland. Alle geïnterviewden gaven blijk van grote verlegenheid met de huidige situatie. "Verdeeldheid brengt mij het schaamrood op de kaken", zei ds. D. Quant (CGK). "Geweldige verdeeldheid, die ik betreur. Heel jammer", zei ds. I.A. Kole (GG). "Hier kan ik niet mee bij de Here komen", zei ds. de Snoo (GKv). "Als er iets is dat mijn geloof aan het twijfelen brengt, dan is dat de verdeeldheid", bekende ds. Mudde (NGK). "De grote diversiteit is eigenlijk in strijd met de belijdenis van een algemene christelijke kerk en zou ons tot schuld moeten zijn", aldus ds. Zevenbergen van de Oud Gereformeerden Gemeenten (OGGN). Van Vreeswijk van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland (GGN) vermoedde dat ambtsdragers nog weten nog waarom hun kerk destijds is ontstaan, maar dat het aan hun jongeren nauwelijks meer is uit te leggen. "Verdeeldheid is een zaak van schuld waar wij ons principieel niet bij neer mogen leggen", stelde ds. van Vlastuin (HHK). Het aanduiden van verdeeldheid als schuld geeft de ernst van de situatie weer. Dat er sprake is van schuld horen wij hier niet voor het eerst. Tijdens de gebedssamenkomst van het Gereformeerd Appèl in 2005

Tien gereformeerde kerkgenootschappen in Nederland

Kerkgenootschap	Aantal leden	
PKN	Protestantse Kerk in Nederland	2.000.000
CGK	Christelijke Gereformeerde Kerken	72.000
GKv	Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt	125.000
NGK	Nederlands Gereformeerde Kerk	32.000
GG	Geref. Gemeenten (synodaal)	104.000
GGN	Geref. Gemeenten in Nederland	23.000
OGGN	Oud Geref. Gemeenten in Nederland	18.000
VGKN	Voortgezette Geref. Kerk in Nederland	3.000
HHK	Hersteld Hervormde Kerk	55.000
HGKN	Hersteld Geref. Kerk in Nederland	1.500

was het ds. Hoksbergen (GKv), die verdeeldheid aanduidde als schuld en zonde voor God. In 1994 sprak ook prof. J.W. Maris (CGK) over verdeeldheid als schuld en zonde. Lang daarvoor was het de bekende prof. H. Bavinck, die in zijn gereformeerde dogmatiek, deel IV, schreef: "Wij kunnen ons als christen niet diep genoeg verootmoedigen over de scheuring en tweedracht, die alle eeuwen door in de kerk van Christus heeft bestaan; zij is een zonde tegen God, in strijd met de bede van Christus en veroorzaakt door de duisternis van ons verstand en de liefdeloosheid van ons hart".

Wie al deze uitspraken op zich laat inwerken vraagt zich af: "Wat nu?" Wat doen wij met onze verlegenheid? Wat doen wij met het besef dat verdeeldheid zonde is tegen de Here? Roept het avondmaalsformulier ons niet op om bij besef van zonde en schuld niet in onboetvaardigheid voort te leven, maar met die schuld naar God te gaan en te breken met de zonde? Bedoelt ds. de Snoo met zijn uitspraak dat hij met de verdeeldheid niet bij de Here kan komen eigenlijk niet dat wij er juist mee naar de Here moeten? Stellig wel! Hij zou, zo zei hij in het radio-interview, nog eens een krachtig appèl willen doen op alle gereformeerden om ernst te maken met de eenheid.

Één Katholieke Christelijke Kerk

De oproep van ds. de Snoo aan alle gereformeerden om zich nog eens ernstig te bezinnen op de zaak van de eenheid is de echo van ds. Velema's droom van een Katholieke Gereformeerde Kerk. In zijn bijdrage aan de radioserie verwees ook ds. Quant naar deze droom. Quant zou een "accolade" willen slaan om een aantal kerken, die voluit willen leven naar Schrift en belijdenis. En dat laatste wilden ze eigenlijk allemaal! Maar als iedereen hetzelfde wil, waarom lukt het dan toch niet om samen op te trekken? Waarom moet het blijven bij een mooie droom? Hebben we ons dan toch inmiddels bij de verdeeldheid neergelegd? Of is het onmacht, die ons op afstand houdt? Of onwil, angst, zelfgenoegzaamheid of argwaan? Een aantal geïnterviewden gaf eerlijk aan waar het volgens hen aan zou kunnen liggen. Volgens ds. Zevenbergen (OGG) zijn het eigenlijk alleen cultuurverschillen die toenadering tot zelfs het meest nabije kerkgenootschap (GGN) in de weg staan. Graag zou hij meer gesprek willen. "Kleine tegenstellingen worden door mensen op scherp gezet. Als wij minder kritisch zouden zijn, dan zou er minder verdeeldheid zijn", oordeelde van Vreeswijk (GGN). Ook volgens ds. de Snoo zijn wij het zelf die eenheid in de weg staan. De vraag is dan wat ons, bewust of onbewust, er toe beweegt om zelf een sta-in-de-weg te zijn. Niemand wil dat immers zijn? Is het misschien omdat bij ons, diep van binnen, toch de gedachte leeft dat wij het gelijk aan onze kant hebben? Dat het bij ons beter is dan bij de ander? Misschien is niemand van ons helemaal vrij van die gedachte. Toch werd deze gedachte in het radioprogramma 'Allemaal gereformeerden' door ds. Quant resoluut van de hand gewezen. "Ik kan er niet mee leven dat 75000 leden (CGK) de waarheid in pacht zouden hebben". Dit is meer dan een politiek correcte uitspraak. Op de landelijke gebedssamenkomst van het Gereformeerd Appèl in 2006 verwees prof. B. Kamphuis naar Efeze 3, waar we lezen dat alleen

alle heiligen samen in staat zijn om de lengte en breedte, hoogte en diepte te kennen van Gods wonderbaarlijke liefde in Christus. Niet alleen, maar samen. Moet dit ons niet bescheiden maken? Zeker, het is een groot voorrecht als wij kunnen zeggen dat wij door de geschiedenis heen Gods dragende leiding en nabijheid hebben ervaren. Maar het ervaren van Gods nabijheid was en is nooit het bewijs van ons gelijk. God was en is ons niet nabij omdat wij het gelijk aan onze kant hebben, maar omdat Hij ons uit genade in Christus nabij gekomen is om ons te redden uit onze verlorenheid! En als wij ons in ons eigen leven en in de geschiedenis van de kerk gedragen weten door Gods goedheid, dan was dat geen beloning voor goed gedrag, maar noodzaak voor mensen en kerken die in eigen kracht niet meer verder konden. Als Jezus ons draagt, dan doet hij dat om ons terug te brengen naar zijn kudde! Jezus' dragen betreft schapen die dwaalden en eigen wegen gingen (Ps. 119). Dan wordt er gedragen! Waar naar toe? Dan brengt Hij ons naar een kudde, die niet is gebonden aan of beperkt tot een bepaalde plaats of gebonden aan bepaalde personen, maar die verbreed en verstrooid is over de hele wereld, maar toch met hart en wil samengevoegd en verenigd in eenzelfde Geest, door de kracht van het geloof (NGB, Art. 27). Dat is de christelijke kerk. Deze katholieke of algemene kerk belijden wij. Strikt genomen belijden wij ook geen katholieke gereformeerde kerk, maar kortweg een katholieke kerk. Drs. Kole zei het in het radio-interview treffend: Mijn naam is Christen, gereformeerd is mijn bijnaam. Wij mogen van Christus zijn, zoals ook de kerk van Christus is. Van deze katholieke christelijke kerk mogen wij lid zijn. In Christus zijn wij ook met elkaar verbonden in deze ene Algemene Christelijke Kerk.

Een "Groot Gereformeerd Appèl"

In Joh. 17 lezen hoe Jezus bidt om eenheid. Een eenheid, zegt Jezus, "gelijk Gij, Vader, in Mij en Ik in U, dat ook zij in Ons zijn, opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt". Deze eenheid kent een hoogte en diepte die ons verstand te boven gaat. Maar tegelijkertijd is het ook een eenheid, waaraan door Jezus zelf een rol wordt toebedeeld in het getuigenis van de kerk in de wereld. Verdeeldheid schaadt dat getuigenis. Het was met name de ernst van dit Schriftwoord dat in 1992 'gewone' kerkmensen in beweging zette om het Gereformeerd Appèl op te richten. Niet als een doel op zich, maar om de gebrokenheid en verscheurdheid van de kerken in gebed voor Gods aangezicht te brengen. Om te bidden om het vernieuwende en voortstuwende werk van de Heilige Geest dat ons brengt tot herkenning en erkenning van de ander en tot gemeenschappelijk belijden en spreken in deze wereld. Een appèl om te bidden voor mensen op verantwoordelijke posten en daar gesprekken over eenheid voeren. Zo begon het in 1992. Inmiddels is er veel gebeurd. Op landelijk niveau waren er weliswaar teleurstellingen, maar op plaatselijk niveau wisten steeds meer gemeenten elkaar te vinden. Bestaande contacten werden versterkt. Wij zijn nu ruim zestien jaar verder. Zou er vandaag, anno 2009, niet opnieuw een groep mensen kunnen opstaan uit het midden van alle gereformeerde kerken om samen een "Groot Gereformeerd Appèl" voor te bereiden? Een

groot appèl, waarin wij elkaar oproepen om de weg te gaan van Nehemia en van Daniel. Zij gingen het volk voor op de weg van verootmoediging en schuldbelijdenis. Zij wezen niet naar de ander, maar mijnden de schuld van het volk. Daarbij waren zij vol verwachting van de grote dingen die God in hun midden zou gaan doen. Het grote dat God zou kunnen doen, en ook zal doen, als het om eenheid gaat noemden wij reeds hiervoor: "En het zal worden één kudde, één Herder". Wij bidden niet om het onmogelijke, maar om het beloofde! Als alle gereformeerde denominaties de gebrokenheid en verdeeldheid als schuld ervaren en tevens moeten erkennen dat wij niet zelf in staat zijn om deze breuken te herstellen, moeten wij ons dan niet haasten om tot Hem te gaan, die voor tijd en eeuwigheid onze Heelmeester kan en wil zijn? Door wie en waar anders zullen breuken hersteld worden dan door Hem aan de voet van het kruis? Daar, aan de voet van het kruis, mogen wij ons in genade aanvaard weten door Hem. Daar worden onze persoonlijke en kerkelijke zonden verzoend, althans, als wij ze oprecht belijden. Daar, waar Christus ons in genade aanvaardt, daar is het ook de plaats om elkaar in algehele pretentieloosheid te aanvaarden.

De tijd dringt

De tijd dringt! Jezus komt terug. Wat zal Hij aantreffen als Hij morgen terugkomt. Lauwheid? Zelfgenoegzaamheid? Strijd en twist? Of zal hij ons bezig vinden zoekend naar wegen om elkaar tot een hand en een voet te zijn. Zal Hij ons aantreffen in een gezindheid waar de een de ander uitnemender acht dan zichzelf? De tijd dringt echt! Laten cultuurverschillen dan geen belemmering om elkaar te zoeken. Dat betekent overigens niet dat wij in onverschilligheid afstand zouden moeten nemen van het verleden. Verlangen naar eenheid is ook echt iets anders dan verlangen naar eenvormigheid. Het gaat om Christus! Laten wij, om elkaar te vinden, de uitnemendste weg gaan die de Here voor ons heeft uitgedacht: de weg van de liefde. De weg van het elkaar aanvaarden zoals Christus ons aanvaard heeft.

Tot slot

We begonnen met de vraag naar wie de oproep tot eenheid zou moeten gaan. Principieel geldt de oproep tot eenheid allen die verdeeld zijn. Daarbij kunnen wij niet om de werkelijkheid van vandaag heen. Gegeven die werkelijkheid richtte het Gereformeerd Appèl zich in 1992 met name op de kleine driehoek NGK, CGK, GKv. Maar de oproep tot eenheid en tot gebed voor eenheid omvat in feite alle gereformeerde kerken, die meer of minder intensief met elkaar in gesprek zijn en tot leden van kerken die zich over kerkmuren heen van harte met elkaar verbonden weten. Wanneer wij dat zo zeggen dan doen wij dat in het besef dat de grenzen van de kerk niet worden bepaald door het gereformeerd-zijn, maar door het van-Christus-zijn. Tegelijkertijd is het de belijdenis van de kerk die juist gereformeerden oproept om te zijn wat zij belijden te zijn: één. Dat de werkelijkheid er anders uitziet moet ons wel bijzonder bescheiden maken. Maar meer nog dan dat moet het een aansporing zijn om eenheid tot een zaak van gebed te maken. Dat gebedswerk is zwaar en vraagt om volharding en trouw. Daarom is het goed

als wij elkaar in dit werk steunen en dienen. Als wij dit werk ook mogen verrichten met broeders en zusters uit meer kerken dan alleen die van de kleine driehoek GKv, CGK, NGK, dan zouden wij dat van harte toejuichen. Samen biddend dienstbaar zijn aan de eenheid van die ene algemene christelijke kerk, de gemeenschap der heiligen. Zou dat geen opdracht zijn voor alle gereformeerden die deze kerk van harte geloven en belijden?

Gereformeerd Appèl, K. van Breugel

Van de werkgroep

Conferentie COGG

Op donderdag 2 april 2009 vindt de jaarlijkse conferentie plaats van het COGG in De Anker in Putten van 14.30 - 20.30 uur. Onderwerpen zijn: "De katholiciteit van de kerk - inhoud en roeping. Gereformeerd belijden: katholiek of schismatiek? Dromen over een katholiek gereformeerde kerk". Meer info bij het secretariaat van het COGG, drs. I.A. Kole (i.a.Kole@hetnet.nl). Wilt u deze conferentie gedenken in uw gebeden?

Wilt u de Doorgeefbrief digitaal ontvangen?

Als u de Doorgeefbrief digitaal wilt ontvangen laat het ons dan weten. Zo kunnen wij besparen op verzendkosten.

Vacatures

De werkgroep zou graag versterkt willen worden. Mocht u iemand weten die onze website zou kunnen verzorgen, laat het ons dan weten. Voor contactadres, zie het colofon. Van harte welkom!

Colofon

Het Gereformeerd Appèl is een in 1992 opgerichte gebedsbeweging van leden van de Vrijgemaakt Gereformeerde, Nederlands Gereformeerde en de Christelijk Gereformeerde Kerken. Het Gereformeerd Appèl wil het gebed voor kerkelijke toenadering stimuleren en de onderlinge ontmoeting en geloofsherkenning van gereformeerden bevorderen. De activiteiten worden gecoördineerd door een comité waarin leden van bovengenoemde kerkgenootschappen zitting hebben. Zo mogelijk wordt driemaal per jaar (in voorjaar, zomer en najaar) een Doorgeefbrief uitgegeven.

Gereformeerd Appèl
Giro 608922
t.a.v. Gereformeerd Appèl
te Houten
Internetadres:
<http://www.gereformeerdappèl.nl>
e-mail: info@gereformeerdappèl.nl

Internet
Website:
<http://www.gereformeerdappèl.nl>
E-mail:
info@gereformeerdappèl.nl of stuur
een mail via een
invulformulier

Contactadres en
adressenadministratie
Elsje Kadijk-van Deursen
Amazoneweg 90, 2622 DT Delft
tel. 015-2565015

Redactie website en
Doorgeefbrief
Vacature
info@gereformeerdappèl.nl